

Sayı : 2021-M/01-109-1374

01/11/2021

Konu : Kişisel Verilerin Paylaşılması Hk.

ODALARA 2021/109 SAYILI GENELGE

İlgi : Ticaret Bakanlığı Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü'nün 18/10/2021 tarih ve 00068270658 sayılı yazısı.

Ticaret Bakanlığı Esnaf, Sanatkarlar ve Kooperatifçilik Genel Müdürlüğü'nün ilgi yazısında;

5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 42 nci maddesi gereğince 2022 yılı içerisinde kanun maddesinde belirtilen aylarda meslek kuruluşları tarafından (oda, birlik, federasyon, konfederasyon) genel kurul toplantıları gerçekleştirilecektir.

Bilindiği üzere, genel kurul toplantısına katılacak üye listesi, Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 9 uncu maddesi doğrultusunda, Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemi (ESBİS) marifetiyle tutulan e-esnaf ve sanatkar veri tabanı üzerinden alınmaktadır. Veri tabanına kayıt sorumluluğu ise, aynı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan;

"Oda yönetim kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

(...)

e) Oda üyelerinin sicillerini tutmak ve bu bilgileri Bakanlık e-esnaf ve sanatkar veri tabanında güncelleştirerek eksiksiz ve doğru olarak her an hazır halde bulundurmak"

Hükmü ile oda yönetim kuruluna bırakılmıştır.

Elektronik ortamda sunulan sicil ve oda hizmetleri; hız, kolaylık ve verimlilik sağlarken bu hizmetlerin yürütülebilmesi amacıyla pek çok kişisel veri de Esnaf ve Sanatkar Bilgi Sistemine işlenmektedir.

Genel kurul toplantılarında yönetim kurulu seçimlerine katılmak isteyen bazı oda üyelerince adres ve telefon numarası gibi kişisel verilerin yer aldığı üye listelerinin talep edildiği de bilinmektedir.

Kişisel verilerin korunması Anayasanın 20 nci maddesi ile güvence altına alınmış temel haklardan olup bu alanda yürürlüğe sokulan yasal düzenlemelerle de hakkın ihlaline karşı çeşitli yaptırımlar öngörüldüğünden Bakanlığımızın veri sorumlusu olarak hizmete sunduğu ESBİS üzerinde veri işleyen meslek kuruluşlarının yasal yükümlülüklerine dikkat çekmekte fayda olacağı değerlendirilmiştir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanununun "Veri güvenliğine ilişkin yükümlülükler" başlıklı 12 nci maddesi;

"(1) Veri sorumlusu;

a) Kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini önlemek,

b) Kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesini önlemek,

c) Kişisel verilerin muhafazasını sağlamak amacıyla uygun güvenlik düzeyini temin etmeye yönelik gerekli her türlü teknik ve idari tedbirleri almak zorundadır.

(2) Veri sorumlusu, kişisel verilerin kendi adına başka bir gerçek veya tüzel kişi tarafından işlenmesi halinde, birinci fıkrada belirtilen tedbirlerin alınması hususunda bu kişilerle birlikte müştereken sorumludur.

(...)

(4) Veri sorumluları ile veri işleyen kişiler, öğrendikleri kişisel verileri bu Kanun hükümlerine aykırı olarak başkasına açıklayamaz ve işleme amacı dışında kullanamazlar. Bu yükümlülük görevden ayrıldıktan sonra da devam eder.

(...)"

Şeklinde. Görüleceği üzere maddenin ikinci ve dördüncü fıkrası uyarınca, kişisel verilere hukuka aykırı olarak erişilmesinin önlenmesi, kişisel verilerin muhafazasının sağlanması, öğrenilen kişisel verilerin kanuna aykırı olarak başkasına açıklanmaması ve verilerin işleme amacı dışında kullanılmaması noktalarında ESBİS veri tabanlarına kişisel veri işleyen tüm meslek kuruluşlarının sorumluluğu bulunmaktadır.

Bu çerçevede 6698 sayılı Kanunun 17 nci maddesi uyarınca kişisel verilere ilişkin suçlar bakımından, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 135 ila 140 ncı madde hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiş olup; esnaf ve sanatkarlar meslek kuruluşlarının yetkili organ üyeleri, genel sekreterleri ve personelinin anılan sorumlulukları ihlali halinde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 136 ve 137 nci maddesinde;

"Kişisel verileri hukuka aykırı olarak bir başkasına veren, yayan veya ele geçiren kişi, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.

(...)

Yukarıdaki maddelerde tanımlanan suçların; kamu görevlisi tarafından ve görevinin verdiği yetki kötüye kullanılmak suretiyle işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır."

Şeklinde düzenlenen "Verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme" suçu oluşabilmektedir.

İlaveten, 6698 sayılı Kanunun "Kabahatler" başlıklı 18 inci maddesinde;

(1) Bu Kanunun;

(...)

b) 12 nci maddesinde öngörülen veri güvenliğine ilişkin yükümlülükleri yerine getirmeyenler hakkında 15.000 Türk lirasından 1.000.000 Türk lirasına kadar,

(...)

idari para cezası verilir.

(...)

(3) Birinci fıkrada sayılan eylemlerin kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bünyesinde işlenmesi halinde, Kurulun yapacağı bildirim üzerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşunda görev yapan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında görev yapanlar hakkında disiplin hükümlerine göre işlem yapılır ve sonucu Kurula bildirilir."

hükmüne yer verilerek, söz konusu sorumlulukların ihlali halinde disiplin yaptırımlarının da gündeme geleceği ifade edilmiştir.

Yukarıda açıklanan sebeplerle, adres ve telefon numarası gibi kişisel verilerin yer aldığı üye listelerinin diğer oda üyeleri ile veya üçüncü taraflarla paylaşılmasının hukuki bir dayanağının bulunmaması halinde ciddi sonuçlar doğabilmektedir.

6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun "Kişisel verilerin işleme şartları" başlıklı 5 inci maddesinin ikinci fıkrası ve "Kişisel verilerin aktarılması" başlıklı 8 inci maddesi kapsamında yapılan inceleme doğrultusunda ESBİS veri tabanına işlenen kişisel verilerin üçüncü kişilere aktarılmasının kanuna aykırılık teşkil edeceği değerlendirilmiştir. Nitekim Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun 25.07.2017 tarihli ve 80791010/045.01-345 sayılı görüşünde de;

"(...) Bu toplantılara katılacaklara ait kişisel verilerin meslek kuruluşları genel kurullarında organ üyeliğine aday olacak oda üyelerine yahut olağanüstü genel kurul için gerekli çoğunluğu sağlamak için başvuruda bulunan oda üyelerine toplu olarak Bakanlık e-esnaf ve sanatkar veri tabanından aktarılmasının Kanunun (Kişisel Verilerin Korunması Kanunu) 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde yer alan belirli, açık ve meşru amaçlar için işlenmesi ilkesine aykırılık teşkil edeceği değerlendirilmektedir. (...) e-esnaf ve sanatkar veri tabanına işlenen kişisel verilerin Kanunda belirtilen amaçlar dışında üçüncü kişilere aktarılması 6698 sayılı Kanuna aykırılık teşkil edeceğinden (...)"

Hususlarına yer verilmiştir. **Bu nedenle üye listelerinin paylaşılmasına ilişkin tarafınıza ulaşan taleplerin karşılanmaması gerekmektedir.**

Son olarak belirtmek gerekir ki, 5362 sayılı Kanunun "Organ ve yönetim kurulu başkanlarının seçimleri" başlıklı 49 uncu maddesi kapsamında hâkim tarafından onaylanan genel kurul toplantısına katılacaklar listesi (hazirun listesi) ilgili esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşunun merkezinde ve genel kurulun yapılacağı yerde asılmak suretiyle ve ayrıca Bakanlık e-esnaf ve sanatkâr veri tabanında yedi gün süre ile ilan edilmekte olup; üye listesi talep eden kişilerin söz konusu sürede bu listelere ulaşabileceği değerlendirilmektedir. Denilmektedir.

Bu itibarla, kişisel verilerin korunmasını sağlamak amacıyla teknik ve idari tedbirlerin alınması hususunda;

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederiz.

Mehmet İŞILDAĞ
Genel Sekreter

Adilhan DERE
Birlik Başkanı